

Sogne, hvor der ikke er meget kristeligt Liv. Nej, det tror jeg ikke heller. I saadanne døde Sogne, hvor der ikke er noget kristeligt Liv, ikke nogen Bevægelse i Menigheden, der ville disse Menighedsraad sikkert ikke komme til at udrette store Ting. Men paa den anden Side tror jeg heller ikke, at de efter den Maade, hvorpaa det er ordnet her, ville komme til at skade, og den Tid kommer jo i alt Fald i enhver Menighed, at Menighedens Medlemmer kunne komme til at udøve deres Indflydelse paa Præstevalget.

De Virksomheder, som ere foreslaaede lagte hen under Menighedsraadet, er ikke mange. Som den vigtigste af dem — jeg nævnede det allerede ved Indbringelsen af Lovforslaget — betragter jeg den fri Fattigpleje. Der kan i Menigheden, hvor der er kirkelig Bevægelse eller i det hele taget aandelig Bevægelse, gennem denne Bestemmelse blive Anledning til at udrette en hel Del godt, og det vil ogsaa give Menighedsraadene Arbejde at udføre, som kan have stor Betydning. Jeg tror heller ikke, man skal begynde med at foreslaa saa meget lagt hen under disse Menighedsraad. Lad os faa dem oprettede, og lad os saa i Tidens Løb lægge mere og mere hen under dem, eftersom Tiden fordrer det, og efterhaanden som vi faa Kendskab til, hvorledes disse Menighedsraad ere indrettede Landet over. Da vi i sin Tid — det er ikke mange Aar siden — reviderede Forslag til Lov om Tilsyn med Plejebørn, var der megen Tale om, hvorvidt det kommunale Tilsyn med disse Børn skulde være frivilligt, eller om det skulde gøres til en kommunal Pligt. Der blev ført megen Strid derom, og nu er den Strid glemt ligesom saa megen anden Strid, der er ført om den Slags Ting herinde. Men det er muligt, at man i sin Tid vil faa denne Sag heldigst ordnet ved at henlægge den under Menighedsraadet. Og saaledes kan der nævnes en hel Del andre Opgaver, som Raadene sikkert kunde varetage, naar de først ere blevne oprettede. Og det er der saa meget mere Grund til at vente, som man fra Lovgivningens Side i Tidens Løb har lagt saa mange Opgaver over paa Sogneraadene, at Sogneraadene nu begynde at klage over, at disse Opgaver blive for mange og for tunge.

Jeg kommer nu til den omtalte vigtigste Bestemmelse, nemlig Bestemmelsen om Menighedsraadenes Indflydelse paa Valget af Sognepræsen. Jeg tror, at det er den vigtigste, fordi Menighedsraadene uden denne i mange Tilfælde sikkert ikke

ville komme til at udøve ret megen Virksomhed. Der er indvendt mod disse Bestemmelser forskelligt. Der er indvendt, at man navnlig i de saakaldte døde Sogne kan risikere, at saadanne Folk faa Indflydelse paa Valget af Præsten, som slet ingen kirkelig Interesse have. Ja, ganske vist, det kan man. Men det maa man virkelig finde sig i, og selv om der er saadanne Sogne — det er der jo, det vide vi — tror jeg ikke, at man vækker noget som helst kristeligt Liv ved at holde en saadan Sognemenighed helt borte fra Indflydelsen paa Valget af Præsten. Tværtimod, man hjælper snarere til at faa frem Liv og Bevægelse i Sognene, naar de skulle have noget Ansvar for Valget af deres Sjælesørger. Der er indvendt: Ja, men det kan maaske endog blive antikristelige Mænd, der komme til at sidde i Menighedsraadene! Og der er sagt: Det kunde maaske blive Socialdemokrater. Ja, det kan ogsaa godt være, men jeg tror nu ikke lettelig, at det bliver Mænd, som ere ganske antikristelige, der komme til at besætte Menighedsraadene. Jeg ved det ikke; jeg tror det vanskeligt. Men hvis en Sognemenighed bestaar af Socialdemokrater, er det temmelig sandsynligt, at der ogsaa vil komme Socialdemokrater ind i Menighedsraadene, og det synes jeg heller ikke, der er noget at sige til. Jeg vil om den Ting tillade mig at bemærke, at det vil ikke gaa saa ganske let for Socialdemokraterne at besætte Menighedsraadet, eftersom Forslaget er fremlagt, fordi man her tager alle Kvinder med ned til 25 Aar, som ere kirkelig interesserede. De ville jo melde sig, og dem vil man maaske have vanskeligt ved straks at faa indordnede under Organisationen. Men det maa vi lade dem om, lad dem om det! — Alle disse Indvendinger ere fremsatte, og dem tillægger jeg ikke megen Betydning. Men derimod er der fremsat 2 andre Indvendinger, som jeg skal omtale med nogle Ord. Den første er den, at naar man nu vil gaa til, at Menighederne skulle have den Indflydelse paa Valget af Præster, som her er foreslaaet, maa man samtidig give noget mere Frihed til Brug af Sognekirkerne for Mindretallet. Derom skal jeg sige dette, at det har jeg jo været villig til i flere Aar at faa gennemført Lovbestemmelser, som gav Mindretallene mere Adgang til vore Sognekirker, i det hele taget, at vi fik lukket vore Sognekirker noget mere op. Det er nær ved at være et Særkende for vore Sognekirker her i Landet, at de ere lukkede i Laas. Medens